

DOSSIER III PREMIS MÓN RURAL

Periodisme

Jurat: Karma Peiró, Maite Curto i Ares Escribà

Premiada

Obra: [*La revolució dels afectes kilòmetre 0*](#), a Media.cat **Autora:** Anna Zaera

Currículum: Anna Zaera Bonfill és una tortosina de 35 anys llicenciada en periodisme i psicologia ha estat co-fundadora del projecte cultural Surtdecasa.cat, des de 2010 fins l'actualitat i és columnista a Vilaweb, des de 2015. Participa de diferents plataformes i espais com ara el Fòrum del Talent del qual n'és coordinadora o de la mostra Femme in Arts (Centre d'Art Lo Pati), des de 2017. Anteriorment ha estat periodista tant des del gabinet de comunicació de la Universitat Oberta de Catalunya com des de mitjans com ara la revista Time Out, Agència EFE, Cadena SER o el Diari de Tarragona.

Motivació del premi: Es tracta d'un reportatge fresc i que enganxa des del primer moment d'un tema poc abordat quan es parla del món rural: la diversitat afectivo-sexual. El fet de treure a la llum un tema poc visible i que mostra la transversalitat del món rural i trenca tòpics al respecte.

Assaig

Jurat: Núria Garcia Quera, Lourdes Viladomiu i Toni Orensanz

Premiat

Obra: *Els molins hidràulics* **Autor:** Francesc Roma i Casanovas

Currículum: Veí de Sant Martí de les Ozelles (Osona) i de 55 anys treballa com a professor tutor de la Universidad Nacional de Educación a Distancia. Roma té titulació vinculada a doctorats sobre l'activitat física i l'esport, 2010; als estudis en ciències socials i sobre Geografia Humana i ha obtingut dues llicenciatures: la de Geografia i Història i la de Ciències Polítiques i Sociologia. També ha publicat diversos llibres i articles de revista com a autor individual i en col·laboració amb altres persones. Les dues darrers són: *Els molins del Collsacabra. Història i inventari* (Cossetània 2017) i *Patrimoni existencial de la Catalunya rural* (Cossetània 2017). I entre els premis més destacats el Premi Joan Amades de Cultura Popular Tarragona, 2001 i el Premi Serret de literatura rural, 2014.

Motivació: L'obra és un estudi exhaustiu del paper dels molins al món rural català des de temps remots que va més enllà dels típics usos per moldre gra. Explica els diferents usos i la funció social dels Molins: aporta una visió àmplia, transversal i integral d'un

tema de gran valor patrimonial. Es un text molt pedagògic i dona visibilitat a un tema poc conegut fora del món rural. Hi ha una important tasca de recerca tant des d'una perspectiva històrica com des de l'antropologia social.

Menció especial

Obra: *L'agricultura social a Catalunya* **Autor:** col·lectiva, Equip de Recerca en Agricultura Social (ERAS-UAB)

Curriculum: L'Equip de Recerca en Agricultura Social (ERAS-UAB) del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona que ha dut a terme la recerca mereixedora de la menció especial està format pels següents investigadors i investigadores: **Antoni F. Tulla i Pujol**, investigador principal, Catedràtic de Geografia Humana de la UAB; **Carles Guirado González**, doctor en Geografia per la Universitat Autònoma de Barcelona; **Natàlia Valdeperas Belmonte**, Llicenciada en Arquitectura i Màster en Intervenció i Gestió del Paisatge per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); **Laia Sendra i Castrelo**, llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses i Diplomada en Ciències Empresarials per la UAB; **Camille Evard**, col·laboradora del projecte; Anna Badia i Perpinyà, doctora en Geografia i professora titular del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona; **Ana Vera Martín**, professora agregada interina del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); **Imma Pallarés i Blanch**, enginyeria Tècnica en Indústries Agràries i Alimentàries i directora del Centre de Desenvolupament Integrat de Catalunya (CEDRICAT); **Àngel Cebollada Frontera**, doctor en Geografia i professor titular del Departament de Geografia de la UAB; **Josep Ll. Espluga Trenc**, doctor en Sociologia, professor agregat del Departament de Sociologia de la UAB, i investigador de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques i col·laborador de l'ARAG-UAB (Grup de Recerca en Agricultura, Ramaderia i Alimentació en la Globalització); **Marta Rancaño Conejero**, llicenciada en Ciències Ambientals i Postgrau en "Participació i Desenvolupament Sostenible" per la Universitat Autònoma de Barcelona.

El mateix grup va guanyar l'any passat la categoria d'assaig món rural.

Motivació: L'obra és la continuació de la que en l'edició anterior va guanyar el premi món rural d'assaig i que tracta un tema de gran interès social. El nivell de la recerca es elevat i aporta elements nous, com l'anàlisi de la viabilitat econòmica d'un conjunt de casos i experiències. L'estudi contribueix a difondre el coneixement de l'agricultura social a Catalunya, una realitat poc coneguda fins ara a diferència de la resta d'Europa a on s'han realitzats molts estudis.

Narrativa

Jurat: Martí Gironell, Antoni Pladevall i Andreu Carranza

Premiat

Obra: *Olor a Resclosit* **Autor:** Joan Roca Casals

Currículum: Joan Roca i Casals, nascut a Vic l'any 1955, treballa com a professor de llengua i literatura catalanes a l'Escola Vedruna de Tona (Osona) des de l'any 1978. Va iniciar la seva producció literària amb el recull poètic "Oratges" (Premi de poesia La Font Morta, 2000) al qual van seguir diferents premis en els anys posteriors. Es va iniciar en la narrativa curta amb "A veure si te'n surts!" (Premi de narrativa del XXI Premi Literari Joan Mercadé de Ajuntament de Castellterçol, 2002); i l'any 2007 va publicar la seva primera novel·la: "Demà encara volaran les orenetes", destinada a lectors adolescents que coneix prou bé per la seva tasca professional. El mateix any 2007 va obtenir el Premi de Novel·la Breu "Ciutat de Mollerussa" amb la novel·la "Aquell capvespre". L'any 2011 va veure publicada la seva primera novel·la extensa: "Arrels de pedra", en la qual retrata la vida a pagès i els canvis soferts per una societat que en pocs anys ha passat de ser essencialment rural a convertir-se en urbana. L'any 2014 va publicar la novel·la infantil "Caramels de menta", on narra l'experiència vital d'una preadolescent i la seva relació amb l'àvia a qui han diagnosticat Alzheimer. L'any 2016 guanya el premi Micalet de Teatre de València amb l'obra "Cota 705", publicada recentment per Publicacions de la Universitat de València. Acaba de treure la seva darrera publicació: un conte infantil titulat "Bon viatge, Blaveta!", que explica de forma poètica el cicle de l'aigua.

Motivació: Es tracta d'una obra que ofereix un retrat actual del món rural i que aborda temes com ara la neoruralitat, el despoblament del territori i una qüestió de rabiosa actualitat com els assalts sovint violents a masies aïllades del nostre entorn. És, alhora, una novel·la d'intriga que manté el ritme durant tota la seva lectura.

Patrimoni Rural a Micropobles

Jurat: Gemma Carbó, Carme Freixa i Joan Reguant

Premiat

Escola El Bosc de Mont-ral.

Nom del projecte: La revolució silenciosa de la xarxa educativa i local de la re-obertura de l'escola el Bosc de Mont-ral

El projecte:

El Bosc de Mont-ral té un projecte educatiu que treballa amb l'entorn, amb visió àmplia de l'escola per treballar l'aprenentatge amb l'entorn i la capacitat que ha tingut el projecte educatiu de transformar un territori. La reconversió de l'espai del consultori i la

casa de cultura en una escola pública degut a la creixent demanda de les famílies amb fills que vivien al Municipi de Mont-ral, ha revolucionat el municipi i ha generat llocs de treball directes a l'escola i indirectes en altres negocis del poble. Les famílies novingudes han “revolucionat” el poble i han generat diferents empreses relacionades amb el sector primari i el turisme rural. Aquest projecte i d'altres actuacions han contribuït al desenvolupament local; Actualment amb només 2 cursos de funcionament de l'escola podem dir que ja presenta resultats evidents, reconeixement i aprofitament del patrimoni rural, així com diverses repercussions en la vida del territori i les persones que conviuen en aquest entorn rural.

Motivació:

S'atorga el premi per:

- El valor especial que representa recuperar patrimoni municipal a partir d'una escola i el seu projecte educatiu. Es valora que l'ajuntament s'hagi fet seu el projecte i hi hagi col·laborat.
- La capacitat del projecte de generar arrelament als habitants de Mont-ral, en especial als més joves. Ajuda a fixar i a atreure població i per tant a tenir un territori habitat i un patrimoni viu.
- El projecte té una mirada sostenible i té en compte el seu entorn més immediat.
- Es valora la capacitat d'adaptació, innovació i millora del projecte en un futur.

Menció especial

Ajuntament d'Alpens

Nom del projecte: Ruta de la Forja d'Alpens. Trobada internacional de forjadors.

El llegat patrimonial de forja compta amb més de 70 elements, integrat pels picaportes, baranes, reixes, fanals, més les escultures col·lectives realitzades durant les trobades, més les obres premiades en els Premis Alps de Forja Artística, i ha esdevingut un museu de forja al carrer que es pot recórrer com un circuit tot parant davant dels diferents elements per a poder contemplar-los.

Motivació:

S'atorga la menció per:

- Valor que té transformar un activitat econòmica tradicional, la forja, en un element patrimonial d'èxit.
- La implicació de tot el poble en fer possible que el projecte es desenvolupi.
- Aportar elements per a que la forja tradicional es mantingui activa.
- El valor formatiu que tenen les activitats desenvolupades pel projecte per la transmissió de coneixement de la forja.

Patrimoni Rural a altres zones rurals

Premiat

Territori Barroc (Ajuntaments de Riner, Pinós, La Molsosa, Calonge de Segarra, Pujalt, Sant Ramon, Estaràs, Sant Mateu de Bages i Súria)

Nom del projecte: Festival Espurnes Barroques

El projecte:

El Festival Espurnes Barroques és una proposta creada l'any 2018, quan es viu els 20 anys dels grans incendis que van assolir la majoria dels municipis on es duen a terme activitats. Si fa 20 anys les espurnes del foc van cremar un territori d'alt interès paisatgístic, 20 anys després s'han creat unes espurnes culturals que han posat en valor l'alt interès patrimonial dels elements barrocs que poblen el territori del festival fent del mateix un festival únic i exclusiu en el seu àmbit. La divisa del Festival ha estat programar música barroca en enclavaments barrocs. El territori on es duen a terme les activitats acabarà configurar el Territori Barroc.

Motivació:

S'atorga el premi per:

- Valor que té recuperar patrimoni arquitectònic (Barroc) a partir de patrimoni cultural (música Barroca).
- La capacitat d'innovar en la creació d'una marca territorial pròpia, Territori Barroc.
- La diversitat d'activitats al voltant d'una temàtica concreta.
- La col·laboració entre 9 municipis contigus, el que dona un àmbit geogràfic concret al projecte (4 comarques diferents i dues províncies).
- Les opcions de creixement del projecte, tant en qualitat com en quantitat al llarg del temps.

Menció especial

Ajuntament de Tremp.

Nom del projecte: Al teu gust.

El projecte:

L'estratègia de valorització gastronòmica Pallars terra de corder s'inicia a finals de 2014 en el marc del programa Al teu gust, aliments del Pallars.

Al teu gust, és un programa de dinamització del sector agroalimentari de la comarca que duu a terme l'ajuntament de Tremp, en col·laboració amb diverses administracions i agents del territori del Pallars Jussà.

S'inicia l'any 2008 arrel d'un procés de participació ciutadana en el que es debatia el model de desenvolupament territorial. En aquest context emergeix la necessitat de posar en valor la tasca de petits productors, de donar suport als projectes empresarials i als

joves, afavorint el relleu generacional, de reivindicar l'excel·lència dels productes agroalimentaris, i de donar a conèixer i valorar el patrimoni gastronòmic entre altres.

Motivació:

S'atorga la menció per:

- Millorar la competitivitat de les empreses de ramaderia extensiva.
- La promoció i difusió del patrimoni agroalimentari de la comarca del Pallars Jussà.
- La creació de sinèrgies entre el sector agroalimentari i la restauració per tal de posicionar la comarca com un destí de turisme gastronòmic.